

Висновок. Досвід проєктної діяльності в галузі сторітелінгу в межах освоєння інформаційно-комунікаційних технологій буде корисний здобувачам освіти педагогічного закладу вищої освіти. Використання такого досвіду уможливлуватиме закріплення й реалізацію на практиці цілого комплексу компетенцій, пов'язаних із застосуванням тексту, графіки, фото, аудіо, відео у заданих комунікативних ситуаціях, розвиток мовних навичок, стимулювання внутрішньої мотивації до вивчення принципів медіакомунікації.

Список використаних джерел

1. Буковська О. Сучасні методи викладання: сторітелінг як неформальний метод навчання. *Математика в рідній школі*. 2018. №3. С. 43–48.
2. Гич Г. М. Сторітелінг як інноваційна методика формування мовної компетентності учнів ЗНЗ. *Науковий вісник МНУ імені В. О. Сухомлинського*. 2015. № 4(51). С. 188–191.
3. Dalkir K., Wiseman E. *Organizational Storytelling and Knowledge Management: a Survey. Storytelling, Self, Society*. 2004. Vol. 1. №1. P. 57–73.
4. Кузьменко Ю. В., Рідкоус Л. В. Сторітелінг: досвід В. О. Сухомлинського. *Наукові записки Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка. Серія: Педагогічні науки*. 2018. Вип. 171. С. 83–87.
5. Лівін М. *Сторітелінг для очей, вух і серця*. Київ: Наш формат. 2020. 184 с.

Оліфір Світлана¹⁶

Комунальний заклад освіти «Середня загальноосвітня школа №85»
Дніпровської міської ради, м. Дніпро, Україна

ORCID: [0009-0000-2764-5560](https://orcid.org/0009-0000-2764-5560)

E-mail: okridefsveta@gmail.com

ПЕДАГОГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ В ЦИФРОВОМУ ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Цифрове середовище освіти стає не лише викликом нового часу, а й умовою підготовки спеціалістів нової формації для цифрового суспільства. Для цього вчителю важливо усвідомити нові особливості реалізації педагогічного управління в умовах глобального процесу цифрової трансформації освіти. У статті уточнено суть поняття «педагогічне управління». Визначено особливості та характер педагогічного управління в цифровому освітньому середовищі.

Ключові слова: цифрове освітнє середовище, педагогічне управління, молоді педагоги.

***Pedagogical Management in a Digital Educational Environment.** The digital environment of education becomes not only a challenge of the new time, but also a condition for the training of specialists of a new formation for the digital society. For this, it is important for the teacher to understand the new features of the implementation of pedagogical management in the conditions of the global process of digital transformation of education. The article specifies the essence of the concept of «pedagogical management». The features and nature of pedagogical management in the digital educational environment are determined.*

Keywords: Digital Educational Environment, Pedagogical Management, Young Teachers.

---

¹⁶©Оліфір Світлана (Olifir Svitlana)

Вступ. Сучасній людині необхідно навчитися розв'язувати широке коло питань, використовуючи цифрові інструменти та інтелектуальні системи. Сфера освіти має реагувати на нові запити цифрової спільноти та ринку праці.

Цифрове освітнє середовище (ЦОС) – це сукупність умов, що забезпечують якісне виконання різних навчальних завдань. Навчальне середовище в цифровому форматі якісно нового рівня розвитку, ядро якого утворюють цифрові інструменти та технології, у найближчому майбутньому стане частиною цифрової навчальної екосистеми.

Учителю необхідно усвідомити та навчитися бачити цілісно, як в цифровому освітньому середовищі змінюються інформаційний контент, комунікаційні зв'язки, характер навчальної діяльності. Для цього потрібно вибудовувати й реалізовувати збалансовану систему управління навчальною діяльністю здобувачів освіти.

Основи досліджень цифрового феномену закладено на початку ХХІ століття в умовах пошуку управлінських підходів впровадження інформаційних технологій. Публікації останніх років присвячено здебільшого практичному аспекту реалізації управління в сфері освіти.

На думку М. Коннолі (M. Connolly), К. Джеймс (C. James), М. Фертиг (M. Fertig), сьогодні управління освітньою організацією розуміють як взаємну відповідальність, на відміну від прямого впливу дії лідера [1]. К. Фу (C. Fu), Х. Цзян (H. Jiang), С. Чен (X. Chen) вважають, що в умовах цифровізації актуальними є дослідження інтелектуальних технологій, як перспективи інструментів управління освітніми системами в рамках електронної освіти [2]. Ю. Баллі (Y. Balli), С. Басарі (S. Basari), С. Кан (S. Kan) звертають увагу на вплив особистих якостей вчителя (комунікабельність, емпатія) на процес управління [3].

Ще однією з особливостей, актуальність якої зростає в умовах цифрової освіти, є розуміння управління як взаємодії.

Мета, методи і підходи. Метою статті є усвідомлення системних змін, пов'язаних з педагогічним управлінням у цифровому освітньому середовищі, вивченням нового змісту структурних компонентів педагогічного управління. Якщо вчителі свідомо розумітимуть системні зміни педагогічного управління в цифровому освітньому середовищі, то це дасть змогу підвищити якість роботи молодих педагогів в умовах цифрової освіти.

З метою виявлення нових тенденцій в розумінні особливостей педагогічного управління сформовану вибірку обумовлено двома позиціями: по-перше, молоді вчителі перебувають на початку своєї професійної кар'єри, по-друге, саме такі педагоги є перспективними спеціалістами, адже вони мають

в подальшому реалізовувати повноцінну професійну діяльність в цифровому середовищі. Респондентами виступили молоді педагоги шкіл Дніпра із стажем роботи до 5 років. Для дослідження розроблено анкету, в якій запропоновано відкриті та закриті питання з варіантами відповідей, зокрема: виявлення асоціативних зв'язків з поняттям «педагогічне управління» в цифровому освітньому середовищі; визначення цілей управління діяльністю здобувачів освіти в ЦОС; визначення розуміння позиції здобувача освіти; оцінювання умов ефективного управління та пропозиції щодо підвищення його рівня в освітньому середовищі. Для аналізу здобутих даних використовувались методи кількісного аналізу, дескриптивної статистики та описовий метод. На основі виявлених особливостей проведено опис нового поповнення структурних компонентів педагогічного управління.

Основні результати. По-перше, за результатами анкетування виявлено особливості розуміння педагогічного управління в цифровому освітньому середовищі. За допомогою асоціативних зв'язків (рис. 1) встановлено, що педагоги в цілому широко розглядають суть управління в освітньому середовищі., що відображено в різних аспектах: організації, підтримці, супроводі, допомозі та ін.

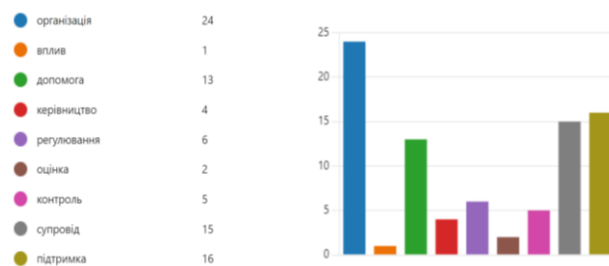

Рис. 1. Суть управління в ЦОС

По-друге, проаналізовано пріоритетні для респондентів цілі управління діяльністю здобувачів освіти в цифровому освітньому середовищі (рис. 2).

Рис. 2. Визначення цілей управління діяльністю здобувачів освіти в ЦОС

У відповідях учителів простежується нове розуміння мети педагогічного управління – це передусім підтримка самостійності та керівництво навчальним процесом. Зосередження уваги молодих учителів на цьому свідчить про зміни характеру педагогічного управління.

По-третє, визначено розуміння позиції здобувачів освіти, яких у цифровому освітньому середовищі навчають молоді педагоги. Респонденти продемонстрували розуміння важливості позиції кожного учня: «активний діяч», «творець», «дослідник». За результатами анкетування можна зробити висновок про розуміння педагогами функціональних особливостей освітнього середовища, необхідності зміни звичного освітнього процесу в умовах «цифри», неможливості досягти високих якісних результатів без позиції здобувача загальної середньої освіти, що проявляється в дослідницькій і творчій діяльності (рис. 3).

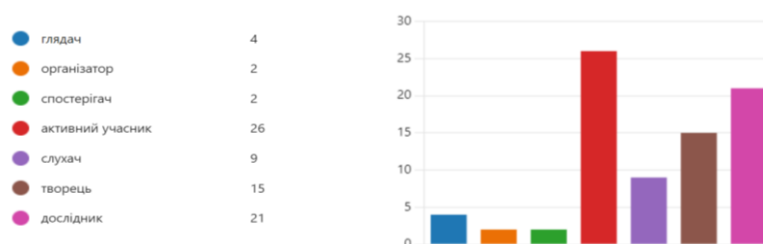

Рис. 3. Позиція здобувача освіти в ЦОС

Висновки. Учителю необхідно навчитися управляти процесом навчання й розвитку в цифровому середовищі з використанням широкого арсеналу цифрових інструментів, грамотно вибудовувати гнучку збалансовану систему управління освітньою діяльністю з метою досягнення високих результатів відповідно до вимог цифрового суспільства. У нових цифрових освітніх координатах змінюється суть поняття «педагогічне управління».

Педагогічне управління має бути орієнтовано на підтримку навчально-пізнавальних можливостей кожного здобувача освіти, допомогу і супровід у формуванні передових компетентностей та саморозвитку учня, необхідних для реалізації стратегії неперервної освіти як одного з головних трендів освіти найближчого майбутнього.

Список використаних джерел

1. Connolly M., James C., Fertig M. *The Difference Between Educational Management and Educational Leadership and the Importance of Educational Responsibility*. *Educational Management Administration and Leadership*. 2019. №47(4). P. 504–519. DOI: <https://doi.org/10.1177/1741143217745880>.
2. Fu C., Jiang H., Chen X. *Big Data Intelligence for Smart Educational Management Systems*. *Journal of Intelligent and Fuzzy Systems*. 2021. №40(2). P. 2881–2890. DOI: <https://doi.org/10.3233/JIFS-189328>.
3. Balli Y. S., Basari S., Kan S. G. *The Relation Between Classroom Management Skills and empathic Tendencies Of High School Teachers' Classroom Management Skills and Empathic Tendencies*. *Cypriot Journal of Educational Sciences*. 2020. №15(1). P. 144–152. DOI: <https://doi.org/10.18844/cjes.v15i1.4595>.